
Open Journal of Animation, Film and Interactive Media in Education and Culture [AFIMinEC]

Vol 6, No 2 (2025)

Special issue

Πέρα απ' το ουράνιο τόξο (Beyond the rainbow)

Ελευθερία-Ειρήνη Σταθάκη, Άννα-Μαρία Φρέρη,
Μαρία-Ελένη Μπαρίμη

doi: [10.12681/afiinmec.39829](https://doi.org/10.12681/afiinmec.39829)

To cite this article:

Σταθάκη Ε.-Ε., Φρέρη Α.-Μ., & Μπαρίμη Μ.-Ε. (2025). Πέρα απ' το ουράνιο τόξο (Beyond the rainbow). *Open Journal of Animation, Film and Interactive Media in Education and Culture [AFIMinEC]*, 6(2).
<https://doi.org/10.12681/afiinmec.39829>

Πέρα απ' το ουράνιο τόξο (Beyond the rainbow)

Σταθάκη Ελευθερία-Ειρήνη
Εκπαιδευτικός ΠΕ60
elinastathaki@gmail.com

Φρέρη Άννα-Μαρία
Instructional Designer
amfreri@gmail.com

Μπαρίμη Μαρία-Ελένη
Φιλολόγος
marileeenam@gmail.com

Abstract

The short film "Beyond the Rainbow" was created within the framework of the postgraduate program "Educational Design for Online Education." It focuses on the recent passing of legislation in favor of same-sex marriage in Greece, reflecting the reactions and opinions of citizens. Through interviews with same-sex couples and individuals from the public, the film highlights the struggles, social prejudice, and discrimination faced by LGBTQ+ individuals, as well as their need for freedom and equality. The primary aim is to raise awareness, promote empathy, and ultimately combat homophobia and social racism. Additionally, the film is used as educational material, targeting high school students, aiming to foster respect, empathy, justice, solidarity, and critical thinking about gender and social inequalities.

Key-words: LGBTQ+, same-sex marriage, homophobia, social racism, equality, empathy, education, documentary.

Περίληψη

Η ταινία μικρού μήκους «Πέρα απ' το ουράνιο τόξο» δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΔΠΜΣ «Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός για Διαδικτυακή Εκπαίδευση» και εστιάζει στην πρόσφατη ψήφιση του νομοσχεδίου υπέρ του γάμου των ομόφυλων ζευγαριών στην Ελλάδα, αναδεικνύοντας τις αντιδράσεις και τις απόψεις των πολιτών. Μέσα από συνεντεύξεις με ομόφυλα ζευγάρια και άτομα από το κοινό, η ταινία παρουσιάζει τις δυσκολίες, τις κοινωνικές προκαταλήψεις και τις διακρίσεις που βιώνουν τα άτομα της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας, καθώς και την ανάγκη τους για ελευθερία και ισότητα. Κύριος στόχος είναι η ευαισθητοποίηση, η προώθηση της ενσυναίσθησης και η καταπολέμηση της ομοφοβίας και του κοινωνικού ρατσισμού. Επιπλέον, η ταινία χρησιμοποιείται ως εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές λυκείου, με σκοπό να καλλιεργήσει τον σεβασμό, την ενσυναίσθηση, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την κριτική σκέψη απέναντι στις ανισότητες και τις κοινωνικές διακρίσεις που βασίζονται στο φύλο.

Λέξεις-κλειδιά: ΛΟΑΤΚΙ+, γάμος ομόφυλων ζευγαριών, ομοφοβία, κοινωνικός ρατσισμός, ισότητα, ενσυναίσθηση, εκπαίδευση, ντοκιμαντέρ.

1. Θεωρητική προσέγγιση

Ο ρατσισμός είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο, το οποίο έχει κατακλύσει τη σημερινή κοινωνία και τον συναντάμε σε πολλές πτυχές της καθημερινότητας και με διαφορετική μορφή. Επιπλέον, ο ρατσισμός είναι η πεποίθηση ότι ορισμένες φυλές ή εθνοτικές ομάδες είναι ανώτερες ή κατώτερες από άλλες, συχνά συνοδευόμενη από προκαταλήψεις και διακρίσεις. Αυτές οι πεποιθήσεις μπορεί να οδηγήσουν σε διαφορετικές μορφές κοινωνικής, οικονομικής, και πολιτικής ανισότητας. Ο ρατσισμός εκδηλώνεται τόσο σε ατομικό όσο και σε θεσμικό επίπεδο (Ξουλέη Α., 2019).

Ο ρατσισμός εμφανίζεται σε διάφορες μορφές και έχει ως βασικό στόχο την μείωση της αξιοπρέπειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Άνθρωποι με ρατσιστικές τάσεις, συχνά έχουν ως στόχο την απόρριψη, την περιφρόνηση και την αποξένωση ανθρώπων, τους οποίους θεωρούν διαφορετικούς και μη αποδεκτούς για εκείνους. Καθημερινά, προκύπτουν σοβαρά περιστατικά σωματικής και ψυχολογικής βίας, απέναντι σε άτομα και συγκεκριμένα άτομα της LGBTQ+ κοινότητας, τα οποία σκοπό έχουν την προσβολή και τη μείωση της ηθικής τους. Πιο συχνές ρατσιστικές επιθέσεις είναι οι ομοφοβικές. Αυτό προκύπτει από το γεγονός, πως υπάρχουν πολλά ταμπού σχετικά με τη σεξουαλικότητα και ειδικά για την ομοφυλοφιλία, ως μορφή έκφρασης σεξουαλικής συμπεριφοράς (Καλογεράκου Ε., 2018).

Πιο συγκεκριμένα, ο ρατσισμός έχει βαθιές ρίζες στην ιστορία, συνδεδεμένος με την αποικιοκρατία, τη δουλεία και τις φυλετικές ιεραρχίες που δημιουργήθηκαν για να δικαιολογήσουν την εκμετάλλευση συγκεκριμένων φυλετικών ομάδων. Οι επιπτώσεις του ρατσισμού είναι θεσμικές και ενσωματωμένες σε πολιτικά και οικονομικά συστήματα. Από την άλλη πλευρά, η ομοφοβία συνδέεται περισσότερο με θρησκευτικές, ηθικές και πολιτισμικές αντιλήψεις για τη σεξουαλικότητα. Παρά το γεγονός ότι η ομοφοβία υπήρχε σε πολλές κοινωνίες, η καταπίεση των LGBTQ+ ατόμων εντάθηκε κυρίως τον 20ο αιώνα, με την ψυχιατρική παθολογοποίηση της ομοφυλοφιλίας (Foucault, 1978).

Επιπροσθέτως, ο ρατσισμός συχνά εκδηλώνεται μέσω θεσμοθετημένων πρακτικών όπως η φυλετική ανισότητα στην εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη, τη στέγαση και την απασχόληση. Η έννοια του θεσμικού ρατσισμού είναι ιδιαίτερα σημαντική για να κατανοήσουμε πώς οι φυλετικές διακρίσεις επιβιώνουν και ενσωματώνονται στις κοινωνικές δομές. Πολιτικά και νομικά, ο ρατσισμός συχνά οδηγεί στη νομοθετική υποστήριξη ανισοτήτων, όπως οι νόμοι περί διαχωρισμού, οι ποσοτώσεις για τις μειονότητες και οι πολιτικές αστυνόμευσης που στοχεύουν συγκεκριμένες φυλετικές ομάδες. Οι νομικές διακρίσεις εναντίον των LGBTQ+ ατόμων περιλαμβάνουν νόμους που απαγορεύουν τον γάμο μεταξύ ομοφυλοφίλων, αποκλεισμούς στις υιοθεσίες και τα δικαιώματα πολιτών, καθώς και τη μη αναγνώριση της ταυτότητας φύλου (Weeks, 1998).

Τα τελευταία χρόνια στην ελληνική κοινωνία υπάρχει έντονη κοινωνική και οικονομική κρίση, με αποτέλεσμα να έχουν προκληθεί επιπτώσεις που επηρεάζουν άμεσα την κοινωνία. Η κρίση αυτή έχει οδηγήσει σε μείωση του ΑΕΠ (Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος), υψηλό δημόσιο χρέος, υψηλά ποσοστά ανεργίας και φτώχειας. Οι πολιτικοί θεσμοί έχουν απαξιωθεί, ενώ ο εθνολαϊκισμός, η ξενοφοβία και οι αντιδημοκρατικές πρακτικές ενισχύονται. Η πολιτεία, από τη μεριά της, εμφανίζεται αμήχανη ή αδιάφορη μπροστά στον ρατσισμό και την ομοφοβία. Για να καλυφθεί το κενό καταγραφής περιστατικών ρατσιστικής βίας, έχουν γίνει αντίστοιχες καταγραφές από διάφορους φορείς, όπως η οργάνωση Colour Youth, που αναδεικνύει το

πρόβλημα της ομοφοβίας, τρανσφοβίας και αμφιφυλοφοβίας στην Ελλάδα (Θεοφιλόπουλος & Σπίνου 2015).

Επιπλέον, η διάκριση μεταξύ ρατσισμού και ομοφοβίας είναι σημαντική και βασίζεται σε διαφορετικά είδη προκατάληψης, αλλά και οι δύο αποτελούν μορφές κοινωνικής καταπίεσης. Πιο συγκεκριμένα, Ο ρατσισμός είναι η προκατάληψη και διάκριση που βασίζεται σε φυλετικά ή εθνοτικά χαρακτηριστικά. Εστιάζει στις διαφορές στο χρώμα του δέρματος, στη φυλή, στην εθνότητα και άλλους πολιτισμικούς παράγοντες. Είναι συχνά δομικός και θεσμοθετημένος, ενσωματωμένος στις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές δομές. Σε αντίθεση, η ομοφοβία αφορά την προκατάληψη, το φόβο ή την απέχθεια απέναντι σε άτομα λόγω της σεξουαλικής τους ταυτότητας ή προτίμησης, κυρίως όταν αυτά τα άτομα είναι ομοφυλόφιλα, λεσβίες, αμφιφυλόφιλα ή τρανς (LGBTQ+). Η ομοφοβία μπορεί να είναι ατομική (προσωπικές απόψεις) ή δομική (νομικές και κοινωνικές διακρίσεις) (Γκότοβος, 2011).

Με αφορμή τη ψήφιση του νομοσχεδίου, σχετικά με το γάμο των ομόφυλων ζευγαριών (παρ. 1 άρθρου 1350 Αστικού Κώδικα), στις 16 Φεβρουαρίου 2024, έγινε η επιλογή του θέματος του ντοκιμαντέρ, με σκοπό να αποτυπωθεί η επικαιρότητα μέσω μια ταινίας μικρού μήκους και να αναδειχθούν οι απόψεις και οι εμπειρίες, τόσο της εκκλησίας και της κοινής γνώμης, όσο και ΛΟΑΤΚΙ ατόμων. Το παραπάνω γεγονός, προκαλεί ενδιαφέρον, τόσο για τις κοινωνικές διαστάσεις που έχει πάρει, όσο και για το τι επικράτησε μετά από την ψήφιση του νομοσχεδίου. Σκοπός είναι, μέσα από το συγκεκριμένο Ντοκιμαντέρ, ευαισθητοποιηθεί η κοινή γνώμη και να γίνει πλήρως κατανοητό πως η ανάγκη και το δικαίωμα στην αγάπη ανήκει σε όλους ανεξαιρέτως των σεξουαλικών προτιμήσεών τους.

2. Είδος μιντιακού προϊόντος

Η συγκεκριμένη ταινία μικρού μήκους, «Πέρα απ' το ουράνιο τόξο», ανήκει στην κατηγορία του κοινωνικό-πολιτιστικού ντοκιμαντέρ. Με άλλα λόγια, η ταινία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του κοινωνικού ρατσισμού και στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, όσον αφορά τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα. Μέσα από το ντοκιμαντέρ αποτυπώνεται μια κατάσταση που βιώνει μεγάλος πληθυσμός στη σημερινή κοινωνία και μέσα από αυτό προβάλλονται τα συναισθήματα και οι σκέψεις τους, με σκοπό την ευαισθητοποίηση του θεατή.

Αναφορικά με το είδος της αφήγησης κυριαρχεί ο επεξηγηματικός τρόπος, καθώς παρέχονται πληροφορίες στον θεατή μέσω συνεντεύξεων, από ανθρώπους που βίωσαν την ομοφοβία, αλλά και που θέλουν να προωθήσουν την σκέψη πως όλοι, ανεξαιρέτως σεξουαλικότητας, έχουν δικαίωμα στην αγάπη και στο γάμο. Επιπλέον, σκοπός του ντοκιμαντέρ είναι να εμπλέξει και να ενημερώσει τον θεατή με το γνωστικό αντικείμενο που πραγματεύεται. Ακόμη, το περιεχόμενο παρουσιάζεται με αφηγηματικό τρόπο έκφρασης και παρατήρησης. Αυτό φαίνεται από τις αφηγήσεις των συμμετεχόντων, οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες για το θέμα, αλλά και η ανάδειξη της πραγματικότητας του ζητήματος που έχει επιλεγεί αφού για τους σκοπούς του ντοκιμαντέρ αξιοποιήθηκε ο φυσικός φωτισμός και οι λήψεις έγιναν με τέτοιο τρόπο, ώστε ο θεατής να έχει την αίσθηση της φυσικής παρακολούθησης (Σοφός, Γιασιράνης, 2022).

3. Δομή της ταινίας

Το εκπαιδευτικό ντοκιμαντέρ με τίτλο «Πέρα από το ουράνιο τόξο», αποτελεί μία ταινία μικρού μήκους, η οποία δημιουργήθηκε με αφορμή την ψήφιση του νομοσχεδίου, που τάσσεται υπέρ του γάμου ανάμεσα στο ομόφυλα ζευγάρια. Το νομοσχέδιο αυτό εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2024 και προκάλεσε θύελλα θετικών και αρνητικών αντιδράσεων. Βασικός στόχος του παρόντος ντοκιμαντέρ είναι η προβολή των απόψεων και των αντιδράσεων που έχουν αντιμετωπίσει και αντιμετωπίζουν καθημερινά τα μέλη της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας. Επιπλέον, κύριο μέλημα είναι να τονιστεί το γεγονός πως με την ψήφιση του νομοσχεδίου η κοινωνία βρίσκεται ένα βήμα εγγύτερα στην αναγνώριση της ισότητας, της ενσυναίσθησης και του σεβασμού προς τα ομόφυλα ζευγάρια. Ακριβώς αυτός είναι και ο σκοπός της δημιουργίας του ντοκιμαντέρ, το οποίο αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση τόσο των νέων όσο και των μεγαλύτερων ηλικιακά πολιτών, οι οποίοι τείνουν να εκφράζουν συνήθως πιο συντηρητικές και απόλυτες απόψεις.

Κατά την διάρκεια της ταινίας παρουσιάζονται μέσα από συνεντεύξεις οι ειλικρινείς απόψεις και αντιδράσεις εργένιδων, δεσμευμένων και παντρεμένων ομόφυλων ζευγαριών αλλά και η άποψη της Εκκλησίας. Ακόμα, δεν παραλείπεται να προβληθεί η άποψη της κοινής γνώμης απέναντι στο γεγονός. Η ταινία θα μπορούσε να διαιρεθεί σε τέσσερις θεματικές διαστάσεις: α) αναφορά στην επικαιρότητα (προβολή νομοθεσίας και δημοσιεύσεις εφημερίδων), β) άποψη κοινής γνώμης, γ) στάση της Εκκλησίας απέναντι στο ζήτημα και δ) εμπειρίες ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Η ταινία αυτή προβάλλεται με επεξηγηματικό τρόπο, καθώς ο θεατής αντλεί πληροφορίες μέσω των συνεντεύξεων σχετικά με ανθρώπους που βίωσαν την ομοφοβία και επιθυμούν να προωθήσουν ένα μήνυμα αγάπης. Το ντοκιμαντέρ διαρκεί περίπου 10 λεπτά και απώτερος σκοπός είναι η πρόκληση μίας θετικής και προοδευτικής αντιμετώπισης των μελών της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας, ώστε να επέλθει ο σεβασμός και η ισότητα.

4. Μαθησιακό αντικείμενο

ΕΙΔΟΣ ΤΑΙΝΙΑΣ: Εκπαιδευτικό ντοκιμαντέρ

ΘΕΜΑ: Η ψήφιση του γάμου των ομόφυλων ζευγαριών

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΚΦΡΑΣΗΣ: Αφηγηματικός τρόπος παρατήρησης- επεξηγηματική αφήγηση

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ : Σύνοψη- Σενάριο – Story board- λήψεις – μοντάζ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ: Θέμα επικαιρότητας, προσέλκυση προσοχής, ενεργή θέαση-ερωτήσεις, συνεργατική μάθηση, απόκτηση γνώσης, ευαισθητοποίηση, ενσυναίσθηση.

ΗΛΙΚΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: Μαθητές Λυκείου

Η επιλογή του θέματος δεν έγινε τυχαία. Αφορμή υπήρξε η πρόσφατη ψήφιση του νομοσχεδίου που επιτρέπει τον γάμο των ομόφυλων ζευγαριών, ενώ βασική αιτία επιλογής είναι το ενδιαφέρον που παρουσιάζει.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται με τη σειρά οι θεματικές διαστάσεις του αντικειμένου της ταινίας.

Πρώτη θεματική διάσταση	Δεύτερη θεματική διάσταση	Τρίτη θεματική διάσταση	Τέταρτη θεματική διάσταση
Παρουσίαση νομοσχεδίου	Η θετική άποψη της κοινής γνώμης	Παρουσίαση της στάσης της Εκκλησίας	Εμπειρίες ομόφυλου ζευγαριού που βρίσκεται σε σχέση
Παρουσίαση δημοσιεύσεων από εφημερίδες	Η αρνητική άποψη της κοινής γνώμης		Εμπειρίες παντρεμένου ζευγαριού
			Εμπειρίες εργένη ομοφυλόφιλου
Πρώτο μέρος	Δεύτερο μέρος	Τρίτο μέρος	Τελευταίο μέρος

Θεματικές διαστάσεις της ταινίας

Στον παρακάτω πίνακα, βλέπουμε πώς η κάθε σκηνή της ταινίας αξιοποιείται εκπαιδευτικά μέσω των ανάλογων δραστηριοτήτων.

Δραστηριότητες	Διάσταση	Κατηγορία δρα/τητας	Διδακτική ή λειτουργία	Επίπεδο στόχου	Διάρκεια	Σκηνές	Μαθησιακό αποτέλεσμα
Αντιδράσεις για τον γάμο των ομόφυλων ζευγαριών	Κοινωνικός ρατσισμός	Οπτικοακουστικής παιδείας	Εμπέδωση και απόκτηση κριτικής σκέψης	Κατανόηση	10'-15'	0.40-0.47	Ανάπτυξη ενσυναίσθησης και κατανόησης του κοινωνικού ρατσισμού.

Αν ήταν κάποιος φίλος μου;	Ισότητα	Ανάπτυξη συναισθημάτων	Εμπέδωση και ανάπτυξη ενσυναίσθησης	Κατανόηση-εφαρμογή	20' - 30'	Έπειτα από την παρακολούθηση ολόκληρου του βίντεο.	-Υιοθέτηση «διαφορετικών» προτύπων -Ισότητα ανθρώπων ανεξάρτητα από τις σεξουαλικές επιλογές τους.
Μορφές ρατσισμού	Ρατσισμός	Γνωστικού περιεχομένου	Γνωστικής επεξεργασίας και εμπέδωσης	Ανάκλιση-ανάλυση	20' - 30'	Έπειτα από την παρακολούθηση ολόκληρου του βίντεο	-Κατανόηση συναισθημάτων ομοφυλοφίλων -Ανάπτυξη αγάπης και αποδοχής της διαφορετικότητας
Ισότητα και άλλα παραμύθια...	Ισότητα	Γνωστικού περιεχομένου	Γνωστικής επεξεργασίας και εμπέδωσης	Κατανόηση-εφαρμογή	20'	Έπειτα από την παρακολούθηση ολόκληρου του βίντεο	Οπτικοποίηση ενός κόσμου που βασίζεται στην ισότητα
Άνοιξε την καρδιά σου	Ομοφοβία	Οπτικοακουστικής παιδείας	Εμπέδωσης	Κατανόηση-Ανάλυση-εφαρμογή	15'-20'	Έπειτα από την παρακολούθηση ολόκληρου του βίντεο	- Οπτικοποίηση αγάπης μέσω αφίσας -Περιγραφή ομοφυλοφιλίας με ευαίσθητο τρόπο προς

							μαθητές νηπίου.
Προσομοίωση ανισότητας	Ομοφοβία	Παιχνίδι ρόλων/Προσ ομοίωση	Εμπέδωσ ης	Κατανό ηση- Εφαρμο γή	30'	Έπειτα από την παρακολο ύθηση ολόκληρο υ του βίντεο	-Κατανόηση συνεπειών κοινωνικών ανισοτήτων και ρατσισμού -Ανάπτυξη ενσυναίσθη σης - Αναγνώριση αδικίας και επίδραση στην καθημερινό τητα.
Συζήτηση με πραγματικές ιστορίες	Ρατσισμ ός	Ανάπτυξη συναισθημά των	Εμπέδωσ η και επέκταση	Ανάκλη ση- Κατανό ηση	20'-25'	Έπειτα από την παρακολο ύθηση ολόκληρο υ του βίντεο	-Εξοικείωση με πραγματικές εμπειρίες ρατσισμού -Ανάπτυξη κριτικής σκέψης σχετικά με τις επιπτώσεις του -Ενίσχυση συναισθημα τικής αντίληψης
Δημιουργία αφίσας	Ρατσισμ ός- Αποδοχή διαφορετ ικότητας	Οπτικοακου στικής παιδείας	Γνωστικ ή επεξεργα σία	Εφαρμο γή	30'-35'	Έπειτα από την παρακολο ύθηση	- Δημιουργικ ή έκφραση συναισθημά των σχετικά

						όλου του βίντεο	με τον ρατσισμό -Συνεργασία και ενίσχυση επικοινωνιακής ικανότητας
Δραματική παρουσίαση	Ρατσισμός- Αποδοχή διαφορετικότητας	Ανάπτυξης συναισθημάτων	Εμπέδωση	Εφαρμογή	90'	Έπειτα από την παρακολούθηση ολόκληρου του βίντεο	-Κατανόηση κοινωνικών επιπτώσεων ρατσισμού -Ανάπτυξη θεατρικών δεξιοτήτων -Ενίσχυση ενσυναίσθησης
Συγγραφή και ανάγνωση εκθέσεων	Ρατσισμός	Γνωστικού περιεχομένου	Γνωστική επεξεργασία	Παραγωγή	45'	Έπειτα από την παρακολούθηση ολόκληρου του βίντεο	-Ανάπτυξη γραπτού λόγου και προσωπικής έκφρασης σχετικά με τον ρατσισμό -Ενίσχυση κριτικής σκέψης.

Επισκοπικός πίνακας δραστηριοτήτων

5. Εκπαιδευτικός σχεδιασμός

Το ντοκιμαντέρ αναπτύχθηκε με σκοπό να προβληθεί σε μαθητές της Β' Λυκείου, ως συμπληρωματικό υλικό στο μάθημα της Έκθεσης και συγκεκριμένα σε κεφάλαιο που αναφέρεται ο ρατσισμός και οι διαστάσεις του. Η προβολή του βίντεο, αλλά και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες, μπορούν να προβληθούν δια ζώσης στο χώρο του σχολείου, αλλά και εξ αποστάσεως, διαδικτυακά. Από τους μαθητές/ θεατές, μετά την ολοκλήρωση όλης της διαδικασίας

(προβολή βίντεο, δραστηριότητες) αναμένεται να αναπτύξουν αξίες, οι οποίες είναι κρίσιμες για την κατανόηση και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων και των διακρίσεων που βασίζονται στο φύλο.

Συνολικά έχουν δημιουργηθεί δέκα εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την επίτευξη των παραπάνω στόχων:

- Οπτικοακουστικής παιδείας (δύο)
- Ανάπτυξης συναισθημάτων (δύο)
- Γνωστικού περιεχομένου (τρεις)
- Παιχνίδι ρόλων/ προσομοίωσης (ένα)
- Καλλιτεχνικής έκφρασης (δυο)

6. Εκπαιδευτικό υλικό

6.1 Ενδεικτικό παράδειγμα δραστηριότητας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1	
Τίτλος δραστηριότητας	Ισότητα και άλλα παραμύθια...
Διάσταση/ Έννοια	Ισότητα
Κατηγορία δραστηριότητας	Γνωστικού περιεχομένου
Διδακτική λειτουργία	Γνωστικού περιεχομένου και εμπέδωσης
Επίπεδο στόχου	Κατανόησης και εφαρμογής
Ενδεικτικός χρόνος υλοποίησης	1 διδακτική ώρα (45')
Σκηνές	Μετά τη θέαση του βίντεο
Περιγραφή σκοπού	Οραματισμός ενός κόσμου με πραγματική ισότητα.
Περιγραφή δραστηριότητας	Φτιάξτε ένα μικρό παραμύθι, με τη χρήση της εφαρμογής StoryBook , σχετικά με το πώς φαντάζεστε έναν κόσμο όπου όλοι είμαστε πραγματικά ίσοι.
Μαθησιακό αποτέλεσμα	Ο μαθητής μετά την ολοκλήρωση της δραστηριότητας θα είναι σε θέση να κατανοεί την πραγματική έννοια της ισότητας και να αναπτύξει ενσυναίσθηση.

Φύλλο εργασίας 1

Τι και αν ζούσαμε σε έναν κόσμο που επικρατεί η ισότητα, η αλληλεγγύη και η αποδοχή όλων των ανθρώπων ανεξαιρέτως; Τι και αν προσπαθούσαμε να κάνουμε καλύτερη την κοινωνία που ζούμε;

A. Χωριστείτε σε ομάδες 5 ατόμων. Με τη χρήση Η/Υ ή tablet καλείστε, μέσω της εφαρμογής My StoryBook, να δημιουργήσετε μια ιστορία, τύπου Comic, στην οποία θα παρουσιάζεται ένας ιδανικό κόσμος στον οποίο κυριαρχεί η ισότητα και η αποδοχή, όλων των ανθρώπων ανεξαιρέτως, χωρίς κοινωνικά στερεότυπα και προκαταλήψεις.

B. Παρουσιάστε τις ιστορίες σας στην ολομέλεια, με τη χρήση προτζέκτορα, και συζητήστε τις απόψεις σας.

7. Διαδικασία παραγωγής και υλοποίησης

Για τους σκοπούς του ντοκιμαντέρ και τη λήψη συνεντεύξεων έλαβαν μέρος: ένας ιερέας, διάφοροι πολίτες για τη τεκμηρίωση της κοινής γνώμης, ένα ζευγάρι γυναικών χωρίς να έχουν προχωρήσει σε γάμο, ένα ζευγάρι παντρεμένων γυναικών και ένα άτομο που ανήκει στην ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα. Σε πρώτο πλάνο στόχος ήταν η προσέγγιση και ζευγάρια αντρών, αλλά δεν καταφέραμε να βρούμε χρόνο, ώστε να πραγματοποιηθεί συνέντευξη.

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν σε χώρους που επέλεξαν οι συνεντευξιαζόμενοι, όπως ήταν το μοναστήρι που διέμενε ο ιερέας, το σπίτι του πρώτου ζευγαριού και το γραφείο του δεύτερου ζευγαριού. Για τη λήψη της συνέντευξης του ενός συνεντευξιαζόμενου επιλέχθηκε ένας εξωτερικός χώρος, όπως και οι λήψεις από την κοινή γνώμη, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε κεντρικό δρόμο της Αθήνας (Ερμού).

Το εκπαιδευτικό ντοκιμαντέρ αποτέλεσε μια χρονοβόρα διαδικασία με πολλές απαιτήσεις. Χρειάστηκε μεγάλο χρονικό διάστημα, ώστε να βρούμε και να επικοινωνήσουμε με τους συνεντευξιαζόμενους, να βρουν χρόνο στο πρόγραμμά τους και να δεχθούν να βιντεοσκοπηθούν. Ανάμεσα στη κάθε συνέντευξη υπήρχε το διάστημα της μιας εβδομάδας. Η κάθε συνέντευξη διέφερε χρονικά από την άλλη, όμως όλες κυμάνθηκαν περίπου στη μία ώρα η κάθε μια. Μόνο η συνέντευξη του ιερέα διήρκεσε δέκα λεπτά, λόγω περιορισμένου χρόνου και λόγω ότι το μοναστήρι βρισκόταν αρκετά μακριά. Οπότε δεν καταφέραμε να του κάνουμε όλες τις ερωτήσεις που θα θέλαμε, αλλά μας είπε μια γενική άποψη για το θέμα.

Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιήθηκε για τη διεξαγωγή του βίντεο ήταν DSLR κάμερα (NIKON D3200), τρίποδο για την κάμερα, μικρόφωνο, το οποίο είχε τοποθετηθεί κοντά στους συμμετέχοντες, καθώς και κινητά τηλέφωνα για την ηχογράφηση της κάθε συνέντευξης, αλλά και τη λήψη κάποιων επιπλέον πλάνων. Ακόμη, χρησιμοποιήθηκε οπτικοακουστικό υλικό (εικόνες, ήχοι, βίντεο) από το διαδίκτυο, κυρίως αποσπάσματα από ειδησεογραφικό υλικό.

Για τη σύνθεση του βίντεο και το μοντάζ χρησιμοποιήθηκαν διάφορα προγράμματα. Για τον ήχο χρησιμοποιήθηκε το Audacity για την εκκαθάριση του λευκού ήχου, αλλά και της έντασης των ηχογραφήσεων. Ακόμη, χρησιμοποιήθηκαν το Clipchamp για την υλοποίηση του μοντάζ, το Vecteezy για την άντληση stock οπτικού υλικού, και το Pixabay για την άντληση stock ηχητικών εφέ. Σε αρχικό στάδιο έγινε η επεξεργασία του υλικού που είχε τραβηχτεί, ο διαχωρισμός κομματιών, τα οποία θα χρησιμοποιούσαμε για την τελική μορφή του βίντεο και σε τελικό στάδιο έγινε το μοντάζ και η μουσική επένδυση του ντοκιμαντέρ.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίσαμε δεν είχαν να κάνουν τόσο με την εύρεση πρωτογενούς υλικού, δηλαδή συμμετεχόντων για το ντοκιμαντέρ, όσο με τον περιορισμένο χρόνο που είχε ο καθένας τους, λόγω άλλων προσωπικών υποχρεώσεων και της εργασίας τους, πράγμα που μας δυσκόλεψε να βρούμε κοινή μέρα που να συμβαδίζουν και τα δικά τους, αλλά και τα δικά μας προγράμματα. Αυτός ήταν και ο λόγος που καθυστέρησε η διεξαγωγή και η ολοκλήρωση του βίντεο. Επιπλέον, λόγω έλλειψης χρόνου δεν καταφέραμε να τραβήξουμε όσα εξωτερικά πλάνα θα θέλαμε, πράγμα που μας ώθησε να βρούμε συμπληρωματικό υλικό από το διαδίκτυο. Τέλος, ένα ακόμη πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε, αλλά με τη χρήση κατάλληλου προγράμματος καταφέραμε και επιλύσαμε σε ικανοποιητικό βαθμό, ήταν οι διάφοροι ήχοι, όπως πχ. άνεμος, ζώα, περαστικοί.

Συμπεράσματα

Το μάθημα «Ανάπτυξη Ψηφιακού Οπτικοακουστικού Υλικού», μας βοήθησε να αναπτύξουμε τη φαντασία και τη δημιουργικότητά μας με τη δημιουργία του ντοκιμαντέρ και να βγει ένα ωραίο αποτέλεσμα. Επιπλέον, μας βοήθησε να ανακαλύψουμε προσωπικές μας δυνατότητες, όπως αυτές της καλλιτεχνικής έκφρασης με την επεξεργασία των βίντεο, αλλά και κατά τη διάρκεια, δουλεύοντας με διάφορους εξοπλισμούς (π.χ. DSLR). Παρόλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε, σχετικά με προγράμματα τα οποία δεν ήταν γνώριμα σε εμάς από την αρχή, καταφέραμε να ανταπεξέλθουμε τον καλύτερο δυνατό τρόπο σε αυτό που μας είχε ζητηθεί.

Το ντοκιμαντέρ θα είναι χρήσιμο στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σε κεφάλαια μαθημάτων, συγκεκριμένα της έκθεσης, που θίγουν τον ρατσισμό και τα είδη του. Αναφέρεται σε ένα γεγονός που διχάζει τη σημερινή κοινωνία και κάθε μέρα παρουσιάζονται και άλλες περιπτώσεις ρατσιστικών επιθέσεων σε πολλούς ανθρώπους. Σκοπός είναι να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές και να αναπτύξει την ενσυναίσθησή τους, με απώτερο στόχο την αποδοχή της διαφορετικότητας.

Βασικός μας στόχος ήταν να προβάλλουμε μέσα από το βίντεο, τα συναισθήματα των ανθρώπων που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα, αλλά και πως βιώνουν τον κοινωνικό διαχωρισμό καθημερινά στη ζωή τους. Επιπλέον, θέλαμε να αναδείξουμε την άποψη της κοινής γνώμης και πως νιώθουν οι πολίτες με την απόφαση του κράτους να υπερψηφίσει το νομοσχέδιο για το γάμο των ομόφυλων ζευγαριών. Τέλος, θα θέλαμε να δείξουμε την οπτική αυτών των ανθρώπων, οι

οποίοι έχουν ανάγκη για κοινωνική αποδοχή και μέσα από αυτούς να προβληθεί το μήνυμα πως η αγάπη και η συντροφικότητα είναι ένα δικαίωμα για όλους.

Καταληκτικά, πέρα από κάθε δυσκολία, το αποτέλεσμα του βίντεο πιστεύουμε πως ανταποκρίνεται σε μεγάλο βαθμό στις προσδοκίες μας και αναδεικνύει τις προσπάθειες που κάναμε για ένα καλό αποτέλεσμα. Το μόνο που θα θέλαμε είναι ίσως να μας είχε δοθεί περισσότερο χρονικό περιθώριο του ντοκιμαντέρ, ώστε να είχαμε προσθέσει και άλλα κομμάτια από τις συνεντεύξεις, τα οποία θεωρούμε σημαντικά.

Βιβλιογραφία

- Γκότοβος, Α. Ε. (2011). Ρατσισμός: Κοινωνικές, ψυχολογικές και παιδαγωγικές όψεις μιας ιδεολογίας και μιας πρακτικής. Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης.
- Θεοφιλόπουλος, Θ. & Σπίνου Ε. (2015). *Πες το σε εμάς: Ομοφοβία και τρανσφοβία στην Ελλάδα: Οδηγός*. Colour Youth- Κοινότητα LGBTQ Νέων Αθήνας, Αθήνα.
- Ξουλέη, Α. (2019). Ρατσισμός. Ηθικές και εκπαιδευτικές διαστάσεις. Διπλωματική εργασία. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Καλογεράκου, Ε. (2018). Κοινωνικά δικαιώματα και ομοφοβία: Κοινωνική ανάκρουση ή οιονεί εξέλιξη; Διπλωματική εργασία, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.
- Σοφός, Α., & Γιασιράνης, Σ. (2022). Η ταινία και το βίντεο στην εκπαίδευση [Μεταπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-58>
- Foucault, M. (1978). *The History of Sexuality*. Volume I: An Introduction. Pantheon Books, New York.
- Weeks, J. (1998). *Sexuality and its Discontents*. Routledge, London & New York.

Παραρτήματα

Τίτλος	Url	Επεξήγηση
Γάμος ομόφυλων ζευγαριών- Η φωνή των παιδιών	https://www.youtube.com/watch?v=eecEuubOOyM&ab_channel=AlphaTVGreece	Συνεντεύξεις από ομόφυλα ζευγάρια καθώς και από το φιλικό και οικογενειακό τους περιβάλλον σχετικά με τη θέσπιση του γάμου.
Ireland's Gay Marriage: The Story of Yes	https://www.youtube.com/watch?v=I9yvOqmhReE	Απόψεις Ιρλανδών πολιτών για την ισότητα απέναντι στο γάμο και τη θέσπισή το.
Ρατσισμός, Ηθικές και εκπαιδευτικές διαστάσεις	https://amitos.library.uop.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/4191/%CE%9E%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%B5%CE%AE%20%CE%91%CF%83%CE%B7%CE%BC%CE%AF%CE%BD%CE%B1.pdf?sequence=1&isAllowed=y	Προσέγγιση του φαινομένου του ρατσισμού, μέσα από την ηθική και εκπαιδευτική του διάσταση.
Κοινωνικά δικαιώματα και ομοφοβία: Κοινωνική ανάκρουση ή οιονεί εξέλιξη;	https://amitos.library.uop.gr/xmlui/handle/123456789/5329	Παρουσίαση των αιτιών που συμβάλλουν στην ομοφοβική στάση ή και δράση μιας κοινωνίας και αφετέρου οι

		συνέπειες που μπορούν να έχουν οι συνεπαγόμενες διακρίσεις.
--	--	---

Ιστοσελίδες και βίντεο για την καλύτερη κατανόηση του θέματος

Συνεντεύξεις

Αλεξία Μπεζίκη, ηθοποιός

Βίκυ Δρόσου, κομμώτρια

Δανάη Δεληγιώργη, παιδοψυχολόγος

Κατερίνα Αγγελή, αισθητικός

Κωνσταντίνος Χαρακλάνης, φοιτητής

Πατέρας Γερμανός, ιερέας

 <p>Το ΔΜΠΣ "Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός Διαδικτυακής (Online) Εκπαίδευσης παρουσιάζει το ντοκιμαντέρ</p> <p>ΠΕΡΑ ΑΠ' ΤΟ ουράνιο τόξο</p> 	Τίτλος	Πέρα απ' το ουράνιο τόξο
	URL Ταινίας	https://youtu.be/B0TfCshnoy8?si=HLD6kimN2JrIq67U
	Τρέιλερ	https://youtu.be/dfdsmG25R_0?si=UXNUMunCBStep1Gk
	Είδος Ταινίας	Ντοκιμαντέρ
	Χώρα	Ελλάδα
	Έτος	2024
	Διάρκεια	11 λεπτά και 28 δευτερόλεπτα
	Πρωταγωνιστές	Αγγελή Κατερίνα Δεληγιώργη Δανάη Δρόσου Βίκυ Μπεζίκη Αλεξία Πατέρας Γερμανός Χαρακλάνης Κωνσταντίνος
	Γλώσσα	Ελληνικά
	Υπότιτλοι	Όχι
	Ηλικιακή Ομάδα	13 και άνω
	Τίτλος ΔΠΜΣ	Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός Διαδικτυακής (Online) Εκπαίδευσης
	Τίτλος Μαθήματος	Ανάπτυξη Ψηφιακού Οπτικοακουστικού Υλικού
	Όνομα διδάσκοντος	Αλιβίζος (Λοΐζος) Σοφός
Εκπαιδευτικό Θέμα	Ρατσισμός/ Ομοφοβία	

		(Νομοσχέδιο υπέρ του γάμου των ομόφυλων ζευγαριών)
	Σύνδεσμοι σε άλλες πηγές σχετικές με το θέμα της ταινίας	https://www.youtube.com/watch?v=eecEuubOOyM&t=558s&pp=ygUlzr3Ov868zr_Pg8-HzrXOtM65zr8gzr_OvM6_z4bPhc67z4nOvQ%3D%3D